

# СИЛАБІЧНИЙ АСПЕКТ ПАРОНІМІЧНОЇ АТРАКЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ІНТЕРВ'Ю В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Павличук В. П.

(Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького)

Науковий керівник – викладач Дегтярьов Д. В.

Аналіз паронімічної атракції з позицій когнітивної силабіки є новим і практично невивченим аспектом у фонетиці та фонології. Використання паронімічної атракції в англomовному інтерв'ю цілком виправдано з позицій психолінгвістики. Дослідники відзначають, що випадки використання "мовних трюків" активізують пошукову й емоційно-оцінну діяльність людини і створюють ілюзію підвищеної енергетики тексту за рахунок переходу на рівень актуального усвідомлення реципієнтом мовних форм і відносин між ними [1, 10]. Саме на усвідомленні комунікантами відносин між словом і його складовими – морфемою і стилем – базується ефективно сприйняття тексту повідомлення слухачем. Суть функціонального підходу до паронімічної атракції розкриває твердження про те, що питання про характер звукового збігу (звук, співзвуччя, морфема, велика частина відповідних звукових оболонок) ніби відступає на другий план, тому що в мові надзвичайно важливо розуміти хто, коли і для чого звертається до навмисного використання звукового подібності лексичних одиниць [2, 74]. Центральним для проведеного дослідження є розкриття закономірностей, що пояснюють своєрідність сегментної структури паронімічної атракції, що дозволить глибше проникнути в природу описуваного явища і дасть можливість простежити зв'язок між сегментними характеристиками паронімічної атракції та її функціональними характеристиками.

У ході аналізу принципово важливим виявилось розмежування парадигматичної і синтагматичної атракції: якщо в першому випадку виникає схожість між словом, реально відтвореним у конкретному творі мови, і словом, яке є в пам'яті мовця, то в другому атракція розглядається в плані синтагматичної одночасності схожих у мові слів [3, 13]. С. В. Дечева описує паронімічну атракцію в термінах наголошених і ненаголошених складів. У результаті аналізу англomовного інтерв'ю виділені п'ять груп паронімічної атракції. По-перше, в інтерв'ю широко представлена атракція, створювана повторенням звуків або звукосполучень, які знаходяться під впливом сильного словесного наголосу. Це велика група атрактантів, тяжіння яких ґрунтується на повторі звуку / звуків, повторі подібних складів у багатоскладових словах, зближенні співзвучних слів, що складаються з одного складу. Всі ці зближення відбуваються в межах наголошеного складу.

До другої групи належать ті випадки паронімічної атракції, коли фонетична схожість наголошених складів підкріплюється морфологічними збігами в кінці слова в слабонаголошених або повністю ненаголошених складах. Третю групу складають приклади, в яких відбувається своєрідне обігравання морфологічної подібності слів. Тут має місце навмисний зсув словесного наголосу, тобто мова йде про ситуацію контрастного функціонування складів.

Четверта група атрактантів включає випадки, де фонетична і морфологічна подібність слів обіграється виключно на основі додаткового виділення ненаголошених складів. П'яту групу становлять випадки навмисного зближення співзвучних слів, які усвідомлюються і сприймаються в першу чергу в письмовій формі мови, тобто має місце повтор який стає очевидним перш за все за рахунок графічних збігів, які чітко простежуються слухачем.

Таким чином, силабіка паронімічної атракції – це малодосліджена сфера фонетики та фонології. Проведений аналіз підтвердив, що паронімічна атракція нерозривно пов'язана зі стилем і цілком спирається на однотипну складову будову слів в англomовному інтерв'ю та залежить від наголошеної / ненаголошеної позиції складів у мовленні.

1. Морозова А. Н. Роль и место силлабической синтагматики в филологическом изучении высказывания / А. Н. Морозова // Вестн. фак. иностр. яз. – Самара : Изд-во СамГПУ, 2001. – № 2. – С. 7-18.
2. Назарова Т. Б. Филология и семиотика: современный английский язык / Т. Б. Назарова. – М. : Высш. шк., 1994. – 182 с.
3. Дечева С. В. Когнитивная силлабика / С. В. Дечева. – М. : Диалог-МГУ, 1998. – 215 с.